

Masowo-spektrometryczne badania formowania jonów ujemnych z SO₂ i ich zastosowanie w analizie izotopów stabilnych siarki.

Andrzej Pelc, Karolina Marciszuk, Tomasz Pieńkos,

Pracownia Spektrometrii Mas, Katedra Biofizyki, Instytut Fizyki, Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej, Pl. M. C.-Skłodowskiej 1, 20-031 Lublin

Andrzej.Pelc@poczta.umcs.lublin.pl

Dwutlenek siarki (SO₂) jest jednym z najbardziej szkodliwych gazów zanieczyszczających atmosferę. Dostaje się do niej głównie jako produkt uboczny spalania paliw kopalnych. Szacuje się, że obserwowany w ostatnich latach wzrost zużycia węgla powoduje wzrost poziomu emisji SO₂ o około 5% rocznie. SO₂ jest również generowany w naturalnych procesach geotermalnych i biogenicznych np. podczas wybuchu wulkanów, stąd też znajomość pochodzenia SO₂ (a w zasadzie siarki) ma ogromne znaczenie w wyjaśnieniu procesów geologicznych, biologicznych czy środowiskowych.

W rozróżnieniu źródeł pochodzenia siarki niezwykle pomocna jest analiza składu izotopów stabilnych siarki w danej próbce. Siarka ma 4 stabilne izotopy, czyli ³²S, ³³S, ³⁴S i ³⁶S. W powszechnie stosowanych metodach analizy izotopów, siarka z badanej próbki jest konwertowana do postaci gazowej - SO₂. Uzyskany SO₂ jest następnie analizowany metodą spektrometrii mas (SM) jonów dodatnich.

W naszych badaniach SM zastosowaliśmy metodę formowania jonów ujemnych z SO₂. Jony generowane są poprzez kontakt molekuł z gorącą powierzchnią metalu. W wyniku tego procesu molekula SO₂ może ulec dysocjacji do S⁻, SO⁻, oraz O⁻. Co ciekawe zaobserwowano również inne jony o stosunkach masy do ładunku równych 64, 96 oraz 128.

W referacie zaprezentowane zostaną wyniki przeprowadzonych badań, ich interpretacja oraz odniesienie do badań izotopowych.